

A könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság 2016. évi munkaterve

A Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 2013. július 1-jétől hatályos módosítása létrehozta könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóságot (a továbbiakban: hatóság). A Kkt. előírásának eleget téve a hatóság minden év december 31-ig közzéteszi a következő évre szóló munkatervét az Egységes Kormányzati Portálon.

A hatóság általános célja a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység átláthatóságának, ellenőrizhetőségének biztosítása, és ezen keresztül a közérdek megfelelő érvényesülése. A közfelügyeleti rendszert a hatóság a Magyar Könyvvizsgálói Kamara (a továbbiakban: kamara) közreműködésével működteti, hatálya kiterjed a kamarai tag könyvvizsgálókra, és a könyvvizsgáló cégekre. A Kkt. meghatározza a hatóság alapvető közfelügyeleti feladatait, amelyek részletes meghatározását és ütemezését a hatóságra bízta.

A Kkt. 2013. július 1-i módosítása után az új alapokra helyeződött közfelügyeleti rendszerben a hatóság önállóan működteti a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek szakmától független minőségbiztosítási rendszerét. Ennek a rendszernek a továbbra is hatékony működtetése, a gyakorlat során nyert tapasztalatok értékelése és a nemzetközi folyamatoknak megfelelő a módszertan továbbfejlesztése fontos feladat a következő évben is.

A Kkt. 189. §-a meghatározza a közfelügyeleti rendszer részelemeit, amelyek részletes vizsgálata és értékelése a hatóság munkatervében folyamatosan helyet kap. Ezek a következők:

- 1) a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzésének engedélyezése, a kamarai nyilvántartások vezetése,
- 2) a magyar nemzeti könyvvizsgálati standardok, a kamara etikai szabályzata, valamint a belső minőségellenőrzésre vonatkozó nemzeti standardok kialakítása és elfogadása,
- 3) a szakmai továbbképzési és a minőségbiztosítási rendszer működése,
- 4) a fegyelmi eljárások.

Az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatairól, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. május 17-i 2006/43/EK európai parlamenti

és tanácsi irányelv átültetése és a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről és a 2005/909/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2014. április 16-i 537/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazása kapcsán változások várhatók a könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság feladatkerében. Ennek kialakítására 2016. első félévében kerül sor.

A hatóság részletes munkaterve a 2016. évet illetően a következő:

1) A független minőségbiztosítási rendszer működtetése

Minőségellenőrzés

2013. július 1-jétől a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók, könyvvizsgáló cégek minőségellenőrzését a hatóság végzi. A hatóság minden évben minőségellenőrzési tervet készít, melyet legkésőbb a tárgyév január 31-ig nyilvánosságra hoz a kormányzati portálon. A minőségellenőrzési terv azon könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek megnevezését tartalmazza, akik az adott évben minőségellenőrzésre kijelölésre kerülnek. A kijelölés alapjául a könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek által szolgáltatott, valamint nyilvánosan elérhető adatok szolgálnak.

A Kkt. 173/B. § (1) bekezdése értelmében minőségellenőrzést kell lefolytatni legalább 3 évente a kamarai tag könyvvizsgálónál, a könyvvizsgáló cégnél, ha az közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóra vonatkozóan végez jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenységet.

A könyvvizsgálói közfelügyeleti feladatokkal összefüggő tevékenységek szabályozásáról szóló 28/2013. (VI.29.) NGM rendelet 2. §-a értelmében a közfelügyeleti hatóság három évnél gyakoribb minőségellenőrzést is elrendelhet, ha a kamarai tag könyvvizsgáló, könyvvizsgáló cég utolsó minőségellenőrzése „nem felelt meg” eredménnyel zárult, vagy ha azt a könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők vagy a tőkepiacról szóló törvény szerinti befektetők érdekét veszélyeztető helyzet indokolja.

Rendkívüli minőségellenőrzés

A jogszabályi előírások szerinti 3 évenként esedékes minőségellenőrzéseken kívüli a Kkt. 173/B. § (4) bekezdése alapján rendkívüli minőségellenőrzést kell lefolytatni, ha azt

- a) a kamara fegyelmi megbízottja, fegyelmi bizottsága, szakértői bizottsága kezdeményezi,
- b) a kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég saját magával szemben kéri,
- c) a közfelügyeleti hatóság kezdeményezi.

Közvetlen vizsgálat

A Kkt. 195. §-a alapján a hatóság közvetlen vizsgálatot folytat olyan esetekben, amikor a jogszabály szerinti könyvvizsgálói szolgáltatást igénybe vevők érdekét veszélyeztető helyzet kialakulásának gyanúja merül fel.

Módszertan továbbfejlesztése

Az Európai Könyvvizsgálati Inspekciós Csoport (European Audit Inspection Group-EAIG) 2015. év végén elfogadta a közös cégszintű inspekciós munkaprogram új változatát, melyet a tagországok hatóságai a következő években építenek majd be a gyakorlatukba. A magyar könyvvizsgálói közfelügyeleti hatóság 2016-ban tervezi a cégszintű inspekciós módszertan eszerinti módosítását.

Minősítések megadása és megvonása

2015. szeptember 1-től törvényi változás következtében a közfelügyeleti hatóság jogosult a speciális könyvvizsgálói minősítések megadására és visszavonására. A hatóság szorosan együtt működik az érintett állami szervekkel (Magyar Nemzeti Bank, Állami Számvevőszék), továbbá a döntéseiről értesíti a kamarát.

Szakmai standardok

2015. július 7-től törvényi változás következtében a kamarának a közfelügyeleti hatóság jóváhagyását kell kikérnie a szakmai standardok megalkotásához és naprakészen tartásához.

2) Jogszabályi felhatalmazásból adódó vizsgálati kötelezettségek

Kamarai minőségellenőrzés

Tekintve, hogy a hatóság tevékenységének központjában a könyvvizsgálat minőségbiztosítása áll, ezért a munkatervnek az előző évek gyakorlatához hasonlóan 2016-ban is részét képezi a nem közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók könyvvizsgálóinál a kamara által lefolytatott előző évi minőségellenőrzések áttekintése. A hatóság továbbra is különös figyelmet fordít a kamarai minőségellenőrzésre történő kijelölés szabályainak betartására, valamint a minőségbiztosítási rendszert érintő kamarai szabályzatok változásaira.

Fegyelmi eljárások

A hatóság munkatervében szerepel a kamara által lefolytatott fegyelmi eljárások áttekintése, különös tekintettel a hatóság által kezdeményezett fegyelmi eljárásokra.

Kamarai továbbképzés

A hatóság az előző évi oktatással és továbbképzéssel kapcsolatos, dokumentumokon alapuló vizsgálatok mellett – a korábbi évek gyakorlatának megfelelően – közvetlen tapasztalatszerzésen alapuló áttekintést tervez a 2016. évi továbbképzések tekintetében.

A hatóság fontosnak tartja, hogy a vizsgálatokból, áttekintésekből szerzett következtetéseit és javaslatait megossza a kamara vezetésével.

Átláthatósági jelentések vizsgálata

A hatóság 2016-ban is ellenőrizni tervezi a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálatát ellátó kamarai tag könyvvizsgálók és könyvvizsgáló cégek által készített és közzétett átláthatósági jelentések tartalmi követelményeknek és a közzétételek határidejének betartását.

3) Külföldi szakmai szervezetekkel való további kapcsolatépítés

A hatóság fontosnak tartja a nemzetközi együttműködést az európai uniós tagállamok és szükséges mértékben a harmadik országok közfelügyeleti hatóságaival. A hatóság képviselteti magát az EAIG ülésein, továbbá az USA könyvvizsgálói közfelügyeleti hatósága, a PCAOB éves konferenciáin, valamint az IFIAR (International Forum of Independent Audit Regulators) éves inspekciós workshopján. A szakmai tanácskozásokon szerzett tapasztalatok hozzájárulnak a független ellenőrzés rendszerének fejlesztéséhez. A hatóság az IFIAR tagságából eredő jogait és kötelezettségeit teljesítve 2016-ban részt kíván venni a Fórum plenáris ülésén, csatlakozik a nemzetközi szervezet által kezdeményezett évközi konzultációkhoz, a közfelügyeleti gyakorlatra irányuló felmérésekhez. A hatóság az előző évhez hasonlóan komoly szerepet kíván vállalni az EAIG különböző projektjeiben, például közös inspekciós munkaprogramok kidolgozásában vagy a BIG4 kollégiumok munkájában.

4) A hatóság működésének minden évében elvégzendő egyéb feladatok

A hatóság elkészíti a tevékenységéről szóló éves beszámolóját, amelyet a tárgyévet követő év március 31-ig nyilvánosságra hoz.

A hatóság az általa lefolytatott minőségellenőrzések tapasztalatairól tájékoztatja a kamarát, továbbá előadások és szakmai publikációk formájában a kamarai tag könyvvizsgálókat. A tájékoztatáson túl a hatóság együtt kíván működni a kamarával oly módon, hogy a szerzett tapasztalatok beépülhessenek a kamarai továbbképzési programokba.

A hatóság folyamatosan nyilvántartja a könyvvizsgálói szerződések megszüntetésével kapcsolatban hozzá érkező bejelentéseket, a könyvvizsgálókkal szemben hozzá érkező panaszokat, és szükség esetén megteszi a kellő intézkedéseket.

Budapest, 2015. december 31.